

۲۰ دقیقه

عربی ۲

مصرفه و نکره
علامت‌های اجزای نحوی
اجزای مطبوعه و تقویری
وصف و اضافة
إلهی ... فی خدمة البزاة کتاب
العبادت جمال الطم و الطبی و القصر
درس ۱ تا پایان درس ۵
صفحه‌های ۵۷ تا ۱

■ عین الأصح و الأتیق فی الجواب للترجمة أو التعریب أو المفهوم (۲۶-۳۳):

۲۶- «علینا أن نقاتم أمام الأعداء و نرفض ما یرضه علینا الغرب و لا نثبعم فی حیاتنا ابدأ»:

(۱) ما باید در مقابل دشمنان مقلومت کنیم و آنچه را غرب به ما عرضه می‌کند، نپذیریم و هرگز از آن‌ها در زندگیمان پیروی نکنیم!

(۲) ما باید در مقابل دشمنان ایستادگی کنیم و آنچه را غربی‌ها به ما عرضه می‌کنند، نپذیریم و هرگز از آنان در زندگی خود تبعیت نکنیم!

(۳) ما نباید در مقابل دشمنان تسلیم شویم و آنچه را غربی‌ها به ما عرضه می‌کنند، نپذیریم و نباید از آن‌ها در زندگیمان تبعیت کنیم!

(۴) ما باید در مقابل دشمنان مقاومت کنیم و آنچه را غرب به ما عرضه می‌کند، نپذیریم و نباید از آن‌ها در زندگی پیروی کنیم!

۲۷- «الله اعطی أم الأطفال برکتة لغا عرفها الإمام علی (ع) و نصرها!»: خداوند ...

(۱) مادر کودکان را برکت بخشید هنگامی که امام علی (ع) را شناخت و به او یاری رساند!

(۲) برکت خود را به مادر کودکان بخشید وقتی امام علی (ع) او را شناخت و به او کمک کرد!

(۳) به مادر کودکان برکت می‌دهد وقتی امام علی (ع) را بشناسد و به او کمک کند!

(۴) مادر کودکان را به برکت خود بخشید هنگامی که امام علی (ع) او را شناخت و یاری‌اش نمود!

۲۸- «الإیمان أحوج إلى الإرادة القویة التي تُخلُّ كلَّ عُقدة و تُبصر كلَّ حُصْبِ!»:

(۱) آدمی به عزمی راسخ نیاز دارد که هر گرهی را باز کند و هر مشکلی را آسان کند!

(۲) انسان به اراده‌ای نیرومند که هر گرهی را بگشاید و هر دشواری‌ای را آسان کند، نیازمندتر است!

(۳) انسان به اراده‌ای قوی محتاج‌تر است تا این‌که هر گرهی باز و مشکل آسان شود!

(۴) آدمی به عزم توانایی که همه‌ی گره‌ها را باز کند و هر مشکلی را آسان کند، نیاز دارد!

۲۹- «الغریبون یریدون ضیاعنا و غفلتنا عن مستقبل اولادنا و لکنهم سیبامون!»:

(۱) تباهی ما و غفلتمان از آینده‌ی فرزندان خواسته‌ی غربی‌هاست، اما آن‌ها را ناامید خواهیم کرد!

(۲) غربی‌ها تباهی و غفلت از آینده‌ی فرزندانمان را از ما می‌خواهند، اما آن‌ها مأیوس می‌شوند!

(۳) غربی‌ها تباهی ما و غفلت ما از آینده‌ی فرزندانمان را می‌خواهند، اما آن‌ها ناامید خواهند شد!

(۴) تباهی و غفلت ما از سرنوشت فرزندانمان خواسته‌ی غربی‌هاست، اما آن‌ها مأیوس خواهند شد!

۳۰- عین الخطأ:

(۱) هؤلاء الناس یرفون لصنقاتهم عند شدائد الحیاة! این مردم دوستان خود را هنگام سختی‌های زندگی می‌شناسند!

(۲) ساعد الإمام (ع) تلك الأم لآتی لها أطفال یتلمی! امام (ع) به آن مادری که کودکانی یتیم داشت کمک کرد!

(۳) حینما تکلم غلیلة عن حركة الأرض استهزأه الناس! وقتی کالیله از حرکت زمین سخن گفت مردم او را مسخره کردند!

(۴) أخرجنا ربنا من ظلمات الوهم و أرقنا نور الفهم! پروردگارا ما را از تاریکی‌های خیال بیرون آور و نور فهم را به ما ارزانی بدار!

۳۱- عین مفهوم هذه العبارة: «لا تقل أصلي و فصلی ابدأ / إنما أصل الغتی ما قد خصل»:

(۱) فرزند خصل خویشتن باش!

(۲) از کوزه همان برون تراود که در اوست!

(۳) الولد بصر أبیه!

(۴) فعل المرء ینزل علی ما فی ضمیره!

سؤال مربوط به مبحث مفهوم همیشه بلافاصله بعد از سؤالات ترجمه می‌آید، این سؤال غالباً عیناً از عبارات کتاب درسی انتخاب می‌شود، پس با تسلط بر کتاب درسی از درست پاسخ دادن به این سؤال مطمئن شوید.

۳۲- «ایا مىدانيد كه اين دانش‌آموزان براي محقق شدن اهدافشان همس روزها در خانه درس مىخوانند تا جاىگاه علمى بالايى را به دست آورند؟»:

- ۱) هل تعلمون أن هؤلاء التلاميذ يتحقق أهدافهم يدرسون كل الأيام في البيت حتى يكتسبوا مكانة علمية رفيعة؟
- ۲) هل يعلمون أن لولئك تلاميذ يتحقق أهدافهم كل الأيام في الدار يدرسون حتى يكتسبوا مكانة علمية رفيعة؟
- ۳) هل تعلمون أن هؤلاء التلاميذ كل الأيام في البيت يتحقق هدفهم يدرسون حتى يكتسبوا المكانة العلمية الرفيعة؟
- ۴) هل علمتم أن هؤلاء التلاميذ يتحقق أهدافهم يدرسون كل أيام في الدار حتى يكتسبوا المكانة العلمية الرفيعة؟

۳۳- عین الخطأ:

- ۱) در سفرم به جنگل‌های مازندران آهوهایی (دو آهو) زیبا دیدم؛ رأیتُ في سفري إلى الغابات مازندران ظيبيين الجميلين!
- ۲) قطرات آب سوراخ بزرگی در صخره ایجاد کرده است؛ إن قطرات الماء قد أحدثت ثقباً كبيراً في الصخرة!
- ۳) آیا ندانستی که قرآن قانونی برای زندگی انسان است؛ ألم تعلم أن القرآن مُسَوَّرٌ لِحياة الإنسان!
- ۴) ما می‌توانیم به‌وسیله‌ی افزایش دانش و تلاش، دشمن را شکست دهیم؛ نحن نقدر أن نرغم العدو بواسطة ازدياد العلم و السعي!

■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (۳۴ - ۴۲) بما يناسب النص:

نخل رجل أحد ثغور بلاده بعد معركة و سمع أصوات ثلاثة جنود جرحى (مجروح) يظليون الماء. عزم على البحث عن الماء لهم، فذهب إلى مكان قريب وعد بمقدار من الماء و عرضه على الأول ولكن طلب منه أن يمسق زميله فلعله يكون أشد عطشاً منه. ذهب إلى الجريح الثاني فما قبل أيضاً شرب الماء قبل زميله الثالث. فذهب إلى الثالث فوجده ميتاً، فرجع إلى الثاني فوجده ميتاً و عاد إلى الأول فوجده قد فارق (ترك) الحياة!

۳۴- عین أفضل عنوان للنص:

۱) الشهادة	۲) الإيثار	۳) الجهاد	۴) الأتحاد
- ۳۵- على حسب النص: للمرة الأولى وصل الماء إلى ... بعد موت ...!
۱) المجروح الثاني / ۴	۲) المجروحين / هما	۳) كل الجرحى / هم	۴) أحد الجرحى / ۴

۳۶- عین الصحيح للفراغ: «بادر الرجل إلى ما طلب منه ...!»

۱) الجندي الأول فقط	۲) الجندي الثاني فقط	۳) الجندي الثالث	۴) جنديان اثنان

۳۷- عین الخطأ حسب النص:

۱) حبيب الرجل أحد الجنود أكثر عطشاً من زميله!	۲) وصل الماء إلى الجندي الثالث متأخراً!
۳) مات الجرحى جميعاً قبل شرب الماء!	۴) رفض الجنديان شرب الماء قبل زميلهما!

■ عین الخطأ في التشكيل (۳۸ و ۳۹):

۳۸- «عزم على البحث عن الماء لهم فذهب إلى مكان قريب و عاد بمقدار من الماء!»:

۱) عَزَمَ- التَّحَبُّب- مقدار	۲) الماء- لَهْمٌ- قريب
۳) التَّحَبُّب- الماء- قَرِيب	۴) عَزَمَ- مَكَانٌ- مِنْ

۳۹- «نخل رجل أحد ثغور بلاده بعد حرب و سمع أصوات ثلاثة جنود جرحى!»:

- (۱) نَخَلَ- رَجُلٌ- بلادٍ
(۲) سَمِعَ - أصواتٍ- جِرْحَى
(۳) ثَغُورٍ- بلادٍ- حَرْبٍ
(۴) نَخَلَ - أَخَذَ- حَرْبٍ

■ عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفی (۴۰-۴۲):

۴۰- «قَبِلَ»:

- (۱) ماضٍ- للغانب- لازم / فعل و فاعل، و الجملة فعلية
(۲) فعل ماضٍ- للغانب- مبني- متعد / فاعله «شرب»
(۳) مجرد ثلاثي- متعد / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر
(۴) مجرد ثلاثي- معرب / فعل و مع فاعله الجملة فعلية

۴۱- «يطلبون»:

- (۱) فعل- للغانبين- لازم / فاعله الضمير البارز، و الجملة خبر مرفوع محلاً
(۲) للغانب- مزيد ثلاثي- متعد / فعل و فاعله ضمير «واو» البارز
(۳) مجرد ثلاثي- معرب / فعل و مع فاعله صفة و مرفوع بالتبعية
(۴) مضارع- معرب- متعد / فعل و فاعل، و الجملة وصفية و مجرور محلاً

۴۲- «الثاني»:

- (۱) اسم- مفرد- جامد- معرف بال / صفة و مجرور بالتبعية
(۲) مفرد منكر- معرب- منصرف / مرفوع بالتبعية تقديراً
(۳) اسم- مشتق (اسم فاعل)- منقوص / صفة و مجرور تقديراً
(۴) معرب- معرفة ممنوع من الصرف / مضاف إليه و مجرور

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۴۳-۵۰):

۴۳- عین الصحیح (فی علامات الإعراب):

- (۱) رأيتُ الإشارات العلمية في القرآن!
(۲) إني أحبُّ فاطمةَ الزَّهراءِ (س) حباً!
(۳) أشكرُ الذي زينَ السماواتِ بمصابيحٍ جميلةٍ نبتَّهَجُ بها!
(۴) نسمعُ في الليالي حكاياتٍ جميلةٍ من جدِّتنا!

۴۴- أيُّ عبارةٍ لا تُشتمَلُ على تركيبٍ إضافيٍّ؟

- (۱) أفضلُ الناسِ مَنْ يُساعدُ الناسَ!
(۲) إلهي تَبهني لذكرك في أوقاتِ الوحشة!
(۳) يَجْتَهِدُ معلِّمو المدارس في تعليم التلاميذ!
(۴) رأى ثنْبٌ حمارينِ سمينينِ يأكلانِ العُشبَ!

سرف زمان زیاد برای پاسخ گویی به یک سؤال به معنای از دست دادن چند سؤال است.

٤٥- عین «من» الموصولة في محلّ الرفع:

- (١) اِنِّي اَعْرِفُ الْمَسْأَلَةَ حَوْلِي فَمَنْ يَعْلَمُ سَبَبَ فَضْلِي غَيْرِي!
- (٢) مَا وَجَدْتُ فِي حَيَاتِي مَنْ يَفْهَمُنِي كَمَا أُرِيدُ!
- (٣) لِيَتَّخِذَ الْأَطْعَمَةُ الْمَغِيدَةَ مِنْ يَهْتَمُّ بِصِحَّتِهِ فِي الْحَيَاةِ!
- (٤) «إِنَّ رَيْكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمَهْتَدِينَ»

٤٦- عین ما ليس فيه من العلامات الفرعية للإعراب:

- (١) بلحثو العلوم من حولوا في المجالات المختلفة!
- (٢) العلماءُ اكتشفوا الإلكترونَ في السنوات الماضية!
- (٣) نحن أن ننسى المساكين و المحتاجين أبدأ!
- (٤) بقيت أسبوعين في المسجد الذي يقع قرب بيتنا!

٤٧- عین العبارة التي المعارف فيها أكثر:

- (١) لا تقل أصلي و فصلي أبدأ / إنما أصل الفتى ما قد حصل
- (٢) و اهجر النوم و حصّله فمن / يعرف المطلوب يحقر ما بذل
- (٣) قصر الأمل في الدنيا نقر / قليل العقل تقصير الأمل
- (٤) اعتزل ذكر الأغاني و الغزل / و قل الفصل و جانب من هزل

٤٨- عین الصحيح عن اعراب الكلمات التي أشير إليها بخط:

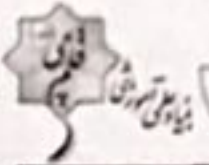
- (١) فتشت عن أثر طبي له قرون جميلة: مضاف إليه و مجرور بالاعراب التقديرية
- (٢) هذا جزء من نسي المسكين: مفعول به و منصوب بعلامة الاعراب الفرعية
- (٣) رأيت الذين يدرسون بدقة في ساحة المدرسة: مفعول به و منصوب بعلامة الاعراب الفرعية
- (٤) إنما المؤمنون إخوة فاصلحوا بين أخويكم: مضاف إليه و مجرور بعلامة الاعراب الفرعية

٤٩- عین ما، جاء فيه الوصف و الإضافة معاً:

- (١) الطّبي حيوان عاشق يحبّ الجمال فكيف يمكن أن نقله!
- (٢) الدرس الثاني من هذا الكتاب صعب لنا و علينا التدقيق فيه!
- (٣) وجدت في المكتبة كتاباً يبين لي أسرار الطبيعة!
- (٤) جئت إلى معلّمي لأتكلّم معه حول مشاكلي في الدروس!

٥٠- ما هو المنسب للفراغ ليكون اعراب المبتدا و الخبر محلياً؟ «اولئك ... يجتهدون في الدراسة!»

- (١) الطالبات (٢) طلاب (٣) الطلاب (٤) معلّمون

۴۱-

(مسبب رضایی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: «لازم» و «خبر مرفوع» نادرست‌اند.

گزینه‌ی «۲»: «الغائب» و «مزید ثلاثی» نادرست‌اند.

گزینه‌ی «۳»: «مرفوع بالبعثة» نادرست است. (تحلیل صرفی و نحوی)

۴۲-

(مسبب رضایی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: «جامد» نادرست است.

گزینه‌ی «۲»: «مرفوع» نادرست است.

گزینه‌ی «۳»: «ممتنع من الصرف» و «مضاف‌الیه» نادرست‌اند. (تحلیل صرفی و نحوی)

۴۳-

(بهزار بهائیش - قائمشهر)

«حکایات» جمع مؤنث سالم است و مفعول‌به و منصوب به علامت اعراب فرعی

کسره و «جمیلة» صفت و منصوب به علامت اعراب اصلی.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: «الاشارات» مفعول‌به و منصوب به علامت اعراب فرعی کسره است که در این‌جا با فتحه آمده.

گزینه‌ی «۲»: «الزهره» صفت و منصوب است که کسره گرفته است.

گزینه‌ی «۳»: «مصاییح» اسم غیرمتصرف است که نباید تئوین بگیرد. (توابع اعراب)

۴۴-

(مبیر همایی)

ترکیب اضافی در این عبارت وجود ندارد و «عمارین سمینین» ترکیب وصفی است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: «أفضل الناس» ترکیب اضافی است.

گزینه‌ی «۲»: «إلهی»، «ذکرک» و «أوقات الوحشة» ترکیب اضافی هستند.

گزینه‌ی «۳»: «مُعَلِّمُو الْمَدَارِسِ» و «تعلیم التلامیذ» ترکیب اضافی هستند. (قواعد اسم)

۴۵-

(سیدمحمدعلی مرتضوی)

«من» موصول عام و محلاً مرفوع به اعراب فاعل است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: «من» اسم استفهام (پرسشی) است.

گزینه‌ی «۲»: «من» مفعول‌به و محلاً منصوب است.

گزینه‌ی «۳»: «من» محلاً مجرور به حرف جر است. (قواعد اسم)

۴۶-

(محمدمحمدی رضایی)

در این گزینه، هیچ یک از کلماتی که دارای اعراب فرعی هستند وجود ندارد. در این عبارت کلمه‌ی «الاکترون» جمع مذکر سالم نیست بلکه یک اسم مفرد است. البته در این گزینه کلمه‌ی «السنوات» با وجود این که جمع مؤنث سالم است دارای اعراب فرعی نیست. زیرا در حالت نصبی قرار نگرفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: «باحثو» جمع مذکر سالم است. اما چون مضاف واقع شده است «نونش» حذف شده است.

گزینه‌ی «۳»: کلمه‌ی «محتاجین» جمع مذکر سالم است. بنابراین اعرابش فرعی است.

گزینه‌ی «۴»: کلمه‌ی «أسبوعین» دو هفته اسم متنی است. بنابراین اعرابش فرعی است. (توابع اعراب)

۴۷-

(ابوالفضل تائبیک)

«أصل - ی - فصل - ی - أصل - الفنی - ما» هفت اسم معرفه در این عبارت هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: «التوم - ه - المطلوب - ما»

گزینه‌ی «۲»: «الآمال - الدنيا - دلیل - العقل - تقصیر - الأمل»

گزینه‌ی «۳»: «ذکر - الأغانی - الغزل - الفصل - من» (قواعد اسم)

۴۸-

(محمدرضا سوری - نهاوند)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: «ظبی» صحیح الآخر است. نه منقوص. پس علامت اعرابش ظاهری است.

گزینه‌ی «۲»: «المساکین» جمع مکسر است و اعراب فرعی ندارد.

گزینه‌ی «۳»: «الذین» مبنی است و اعراب محلی دارد. نه فرعی. (توابع اعراب)

۴۹-

(بهزار بهائیش - قائمشهر)

در این گزینه، «بین» جمله‌ی وصفیه و محلاً منصوب و «الطیبة» مضاف‌الیه است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: «عاشق» صفت است. ولی «مضاف‌الیه» نداریم.

گزینه‌ی «۲»: «الثانی» صفت است و «مضاف‌الیه» نداریم.

گزینه‌ی «۳»: ضمیر «هی» و «ه» مضاف‌الیه است. ولی در این گزینه صفت نیامده است. (قواعد اسم)

۵۰-

(ابوالفضل تائبیک)

در این عبارت «اولئک» مبتدا و محلاً مرفوع است. اگر بخواهیم «بجتهدون» خبر و محلاً مرفوع باشد باید از اسم «ال» دار برای جای خالی استفاده کنیم تا خبر نباشد. (قواعد اسم)